Otuz ikinci sene. Sayı: 4533 — 177

Cuma 1 İkinciteşrin 1940

Türklüğe Giriş

R. Oğuz TÜRKKAN

Türk soyunun yucalığından bahseden bu eser, her Türk evinde bulunmalıdır.

Tasviri Efkâr

MÜSTAKİL YEVMÎ GAZETE

Telefon: 20520
Telg. Tasviriefkâr Istanbul

Şerefsiz hâdiselere iğreti şerefler katmak, şerefsizliğin bir şeklinden başka birşey değildir.

* *

(Şerhi 2 nci sahifemizde)

Bayramı neş'eli ve müsterih geçiriyoruz; çünkü Türk ordusunun kudretine inanıyoruz.

Reisicümhur bugün bir nutuk irat edecekler

NUTUK RADYO ILE HERYANA YAYILACAK

Ankara, 31 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi yarın (bugün) saat 14 de Cümhurreisi İsmet İnönü'nün nutkile açılacak ve yeni devre faaliyetine başlıyacaktır. Millî Şef'in nutku, Ankara radyosu ile bütün memlekete yayılacaktır.

Günün yazısı

Bayramlarımızın manası ve kıymeti

Bayramlar, insanların daima hasretle bekledikleri, sabırsızlıkla karşıladıkları ve sevinçle tes'it eyledikleri günlerdir. O günlerde, gönüller müeddet ve hayrhahlık hislerile dolar, insanlar biribirlerine daha ziyade yakınlık duyarlar, büyüklerin küçüklere şefkatleri, küçüklerin büyüklere hürmetleri artar, zengin fakire mürüvvetle, fakir zengine minnetle bakar. Bundan dolayıdır, ki her milletin bayramı kendi nazarında azizdir; fakat bilhassa bizde bayramlarımız mübarektir ve mübarekliklerile mütenasip olarak gönüllerin saygı ve sevgi hislerile dolmasına vesile teşkil ederler.

Bayramlar insanlara, fâni ve ıztıraplı ömürlerinde, ümit ve teselli verici, gönül ve fikir yorgunluklarını unutturucu birer durak yerleri, birer dinlenme merhaleleridir.

Senenin uzun aylarını hep dinme, hep menfaat peşinde koşma, hep maişetini temin için çabalama, hep ihtiraslarla yanıp kavrulma, hulâsa hep bitmez, tükenmez hayat mücadele ve imtihanlarile geçiririz. Bütün bu dinme ve çabalamalar bedenimizi de, kafamızı da yorar, yıpratır,

TASVİRİ EFKAR

(Devamı sahife 3, sütun 4 de)

Asker ailelerine yardım şekli tespit edildi

200 liraya kadar kazancı olanlar ayda 1 lira verecekler

Asker ailelerine yapılacak yardım ile mükelleflerin ne suretle para verecekleri Belediye Daimî Encümenince aşağıdaki şekilde kararlaştırılmıştır:

1 — Belediye hududu dahilinde yardımın nakden yapılması.

2 — Muhtaçlığı tahakkuk edecek asker ailelerine yapılacak yardımın bir aile için âzamî 30 lirayı geçmemek üzere ailenin büyük nüfusları için beşer, çocuklar için de ikişer buçuk lira esas tutularak ve kirada oturan ailelerin birinci büyük nüfusuna o aile için 10 lira kira zammı verilmek suretile tesbit ve bu esasın bütün Belediye hududu bir kül addedilerek tatbiki.

3 — Yardıma iştirak parası tevzi ve tahakkukunda yine Belediye hududunun bir kül olarak kabul edilmesi.

4 — Mükellefiyetin sureti tevzii bir cihetten veya muhtelif kaynaklardan ayda temin ettiği kazançtan eline geçen para 100 lirayı bulan kimsenin yardım ile mükellef tutulması.

100 ilâ 200 lira kazancı olanın senede 12 veya ayda 1 lira.

(Devamı sayfa 3, sütun 7 de)

MİLLÎ ŞEF

Gl. Shmiths'i kabul etti

Ankara, 31 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü, İngiltere Şark orduları Erkânıharbiye Reisi General Arthur Shmiths'i bugün saat 16.30 da Çankaya köşkünde kabul buyurmuşlardır.

Kabul esnasında İngiltere büyük elçisi Sir Knatchbull Hugessen ile Hariciye Umumî kâtibi Numan Menemencioğlu hazır bulunmuşlardır.

Gizli mitralyöz yuvasına düşen İtalyanlar ot gibi biçildiler

Havalardan, müşkülâttan şikâyete ve sivil halkı hunharlıkla bombardıman etmiye başladılar

Londra, 31 (A.A.) — Reuterin Selânikteki hususî muhabirinden:

Arnavutluk cephesinde Makedonya mıntakasında bulunan Yunan hatlarının, bir iki mevzün geri alınmış olmasına rağmen kırılmamış olduğu son haberlerden anlaşılmaktadır.

İtalyan Alp avcı kıtaatı, bu mıntakada bulunmaktadır. Fakat Yunanlıların hakikî mevzilerini tayin etmek için İtalyan topçusu tarafından yapılmış olan bir endaht müstesna olmak üzere İtalyanlar, şimdiye kadar mühim bir askerî harekât yapmamışlardır. Cephedeki Yunan kumandanlığı, herne pahasına olursa olsun mevzilerin muhafaza ve her taarruzun tardedilmesini, ancak mevzî muvaffakıyetleri istismar etmek teşebbüsüne kıyam olunmamasını emretmiştir.

Öğrendiğime göre, bir mıntakada İtalyanlar, mükemmel surette tanzim edilmiş ve belirsiz bir hale getirilmiş olan mitralyöz yuvalarına düşmüşler ve âdeta ot gibi biçilmişlerdir.

Bu mıntakadaki kumandan, İtalyanların uğramış oldukları hezimetten istifade ederek düşmanı Arnavutluk arazisine kadar takip etmiştir. Fakat bu güzel muvaffakıyetini muvakkaten kumandanlıktan azledil-

(Devamı sayfa 3, sütun 2 de)

Gülünç şayialar

Almanyanın Türkiyeye nota verdiği şayiaları Berlinde de tekzip ediliyor

Berlin, 31 (A.A.) — Yarı resmî bir tebliğde deniliyor ki:

Berlindeki kanaate göre, Türkiyenin alâkadar devletlere karşı vaziyetinde bir değişiklik olduğunu kabul etmek için hiçbir sebep yoktur.

Bugün Hariciye Nezaretinde, Yunan - İtalyan ihtilâfı karşısında Türkiyenin alacağı vaziyete dair ecnebi gazetecilerin sualine karşı verilen cevap işte budur.

Diğer taraftan, Almanyanın gûya, Türkiyeye bir nota veya ültimatum verdiğine dair yabancı memleketlerde çıkarılan şayialara Berlinin siyasî mahafilinde hiçbir ehemmiyet verilmemektedir.

Bayramınız Kutlu olsun

TASVİRİ EFKÂR okuyucularının şeker bayramını candan kutlar, gelecek bayramları da sulh ve sükûn içinde idrak eylemelerini temenni eder.

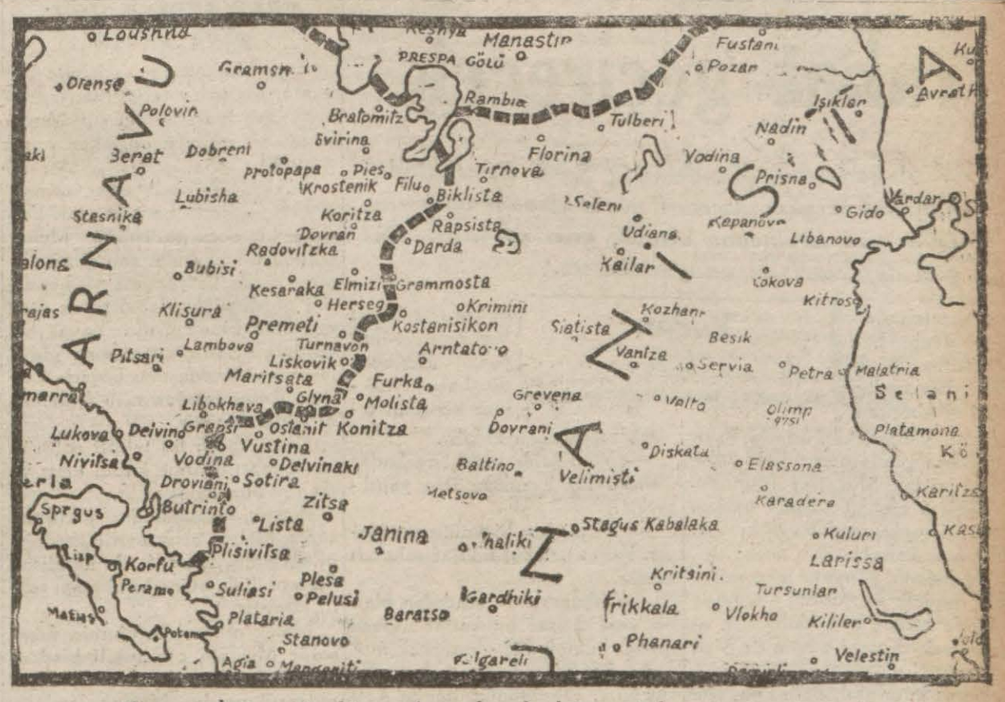

Yunan - İtalyan harbine sahne ola hudut mıntakasını gösterir harita

Yunan tebliği

Harekâtımız plânla devam ediyor

Atina, 31 (A.A.) — Elen orduları başkumandanlığının 29 teşrinievvel akşamı neşredilen 3 numaralı tebliği:

28/29 teşrinievvel gecesi, mahallî temas harekâtı, mah

(Devamı sayfa 3, sütun 7 de)

Atatürk ihtifali

O gün her tarafta Ebedî Şefin aziz hatırası anılacaktır

Ankara, 31 (A.A.) — Ebedî Şef Atatürkün ölümünün yıldönümü günü olan 10 ikinciteşrin pazar günü Halkevlerinde ve odalarında, Parti merkezlerinde ve bütün mekteplerde ihtifal toplantıları yapılarak Ebedî Şefin aziz hatırası anılacaktır. O gün radyo neşriyatında yalnız Anadolu ajansı haberlerini verecek ve bu haberlerin akabinde sabah neşriyatında Millî Şef İsmet İnönünün Türk milletine beyannamesi ve akşam neşriyatında Atatürkün Cümhuriyetin onuncu yıldönümü münasebetile Türk milletine yapmış oldukları hitabesi okunacaktır.

O günü Ankarada Halkevinde yapılacak merasimi takiben Ebedî Şefin muvakkat kabirlerinin bulundukları bina umumun ziyaretine açık bulundurulacaktır.

Harp vaziyeti

Yunan cephesi ve ordusu

Yazan:
Eski Ordu Kumandanlarından
Emekli General
Ali İhsan Sâbis

İngiltere ve Mısır cephelerinde bir değişiklik yoktur. Alman Führeri son günlerde Fransada, Fransız ve İspanyol devlet reislerile görüştükten sonra 28 birinciteşrin sabahı İtalyada Floransaya gelerek orada Duçe ile buluşmuştur. Bu görüşmelerin harp vaziyetinde doğurabilecekleri hâdiseleri ayrı ayrı tetkik mevzuları yapacağız.

Yeni parlıyan Yunan cephesinde, 28 birinciteşrin sabahı alaca karanlıkta taarruza başlıyan İtalyanlar bütün hudut boyunca Yunan kuvvetlerile çarpışmaktadırlar. İtalyanlar, denizden, havadan ve karadan taarruza başlamışlar ve birkaç Yunan şehri, İtalyan tayyareleri tarafından neticesiz bombardıman edilmişlerdir. Korfu adası etrafında ehemmiyetsiz deniz hareketleri yapılmıştır. Yunanistanda umumî seferberlikle beraber örfî idare de ilân edilmiştir.

Yunanistanın nüfusu 937 senesi

(Devamı sayfa 3, sütun 2 de)

Elenler Kralı George

Yunan harp gemileri

İtalyan mevzilerini şiddetle topa tuttular

Korfu, 31 (A.A.) — Reuter:

Yunan harp gemileri bu sabah Yunan - Arnavutluk hududundaki İtalyan ileri mevzilerini şiddetle bombardıman etmiştir.

(Devamı sahife 3, sütun 1 de)

İtalyan tebliği

Fena havalar harekâtımızı bozuyor

Roma, 31 (A.A.) — İtalyan kuvvetleri umumi karargâhının 146 numaralı tebliği: Cüzütamlarımız, Epirde ileri hareketlerine devam ederek, bir çok noktada Kalamas nehrine varmışlardır. Fena hava şeraiti ve ricat halindeki düşmanın muvasala hatlarında yaptığı tahribat, kıtalarımızın hareketlerini yavaşlatmaktadır.

Çok fena hava şeraitine ve düşman hava dafi bataryalarının şiddetli aksülâmeline rağmen, hava kuvvetlerimiz, Patras limanını bombardıman ederek asker yüklü düşman gemilerine isabetler kaydeylemiş, Lepant üssünü, Meçovo civarında Yunan kıtaları kamplarını ve Kalamas vâdisinde mühim tesisatı ve yol iltisak noktalarını bombardımana tâbi tutmuştur.

İşaretler

Bu nasıl bir bayramdır?

Peyami SAFA

Cümhuriyet çocuğu bayramlar içinde büyüdü. Onun bir milleti büyük meydanlarda yığın yığın toplıyarak, hüngür hüngür ağlatan millî matemlerden haberi yoktur. İzmir işgal edildiği zaman, siyah bayraklar çekmiş Sultanahmet minarelerinin tekbir uğultuları altında, meydanı ve caddeyi tıklım tıklım dolduran kalabalığın arasında, ellerini yüzüne kapıyan babasının herkesle beraber nasıl hıçkırdığını bilmez: Balkan harbinde şerefli tarihinin en utandırıcı bozgununa uğrıyan bir milletin ne hezimet ve istilâ çilelerı çektiğini hiç bilmez. Ayakları paralayıp kan içinde bırakan muhaceretlerden, bozgun yadigârı büyük hastalık salgınlarından, trenleri, garları, meydanları dolduran yaralı ve muhacir akınlarından da haberi yoktur. Bu inilti, çığlık ve gözyaşı günlerini, beşiğinin ardındaki tarihlerde bırakan zaferden ve inkılâptan sonra, Cümhuriyet çocuğu yalnız bayram ve bayramların her türlüsünü gördü: Zafer, hâkimiyet, dil, din, m eslek, çocuk bayramları... Şimdi de, mânalı tezatlar cambazıtesadüf, Avrupanın kan ağladığı günlerde, Cümhuriyet bayramımızın peşisıra, çocuklarımızı ve bizi Şeker bayramında da sevinmiye davet ediyor.

Bize bu kadar şenliği çok görenler var. Çok veya az, fakat çeyrek asır süren bir matem tarihinin içimize yığdığı zehirleri döktüren bu coşkunluk, keder psikolojisinin aksülâmeller faslına dahil, zarurî bir boşalıştır. Avrupa kan ağlıyorsa biz ne yapalım? Bizim kan ağladığımız devirlerde de bu Avrupa, hem de bizim topraklarımız, bizim cesetlerimiz, bizim harabelerimiz ve mezarlarımız üstünde, zafer ve istilâ nâraları atarak coşuyor, tepiniyor, zıplıyordu.

Biz sıramızı çoktan savdık. Bırakın biraz eğlenelim. Fakat hayır, yine de Avrupanın sulh devrindeki bayramlarımızın coşkunluğundan uzak, merhametli ve endişeli gözlerimizi kanlı ufuklara dikmiş, emniyet ve sükûn, fakat gergin bir dikkat içinde, neş'emizi bu uğursuz belâ devrinin sonuna ve bugün de yalnız çocuklarımıza bırakıyoruz.

ŞARKDAN Yazılar

Arkadaşımız Erzincanda : 5

Erzincan, kışı rahat geçirecek

Arkadaşımız Kandemirin Şark havalisinden gönderdiği yazı serisini neşre devam ediyoruz. Dün yeni Erzincana ait ilk yazı çıkmıştı. Bugün de ikincisini okuyacaksınız.

Yazan: Kandemir

Daha tahtalarının rengi bile solmamış küçücük barakadan içeri girerken, kapının yanındaki odada âşina bir çehre görüyorum: Eski meslekdaşlardan Muzaffer Muhittin.

Meğer, makalecilikten usanan dost, işi mektupçuluğa dökmüş... Mübarek olsun!

Üç kişinin yanyana geçemiyeceği daracık koridorun sağında solunda birkaç kapı daha. On adım ötede dipteki odada da Vali oturuyor.

Hani; kutu gibi, derler ya, işte öyle bir hükûmet konağı!

İnsan tuhaftır; koca bir vilâyetin, erkân ve maiyetile sıkışıp kaldığı, şu sırtlayınca dilenen yere götürülebilir vehmini veren kulübenin mini miniliğini unuttum da kendi derdime düştüm ve Valiye selâm sabahı müteakıp ilk söz olarak:

— Aman bir otel.. dedim, derhal bir otel yaptırın Allah aşkımıza!

— Onu da yapacağız.. merak etmeyiniz.. hepsi olacak.

— Nasıl ve ne zaman olacak?

— Yarınki Erzincan. Türkiyenin en modern, zarif ve şirin şehri olacaktır. Çünkü yepyeni bir sahada - tek eski çatısı olmadan - baştan başa yeni kurulacaktır. Gördüğünüz Kızılay mahallesile de bunun temeli atılmıştır. Bütün şehrin lâğım ve su projeleri hazırdır. Şimdi bir taraftan yollar açılıyor, arsa yerleri ayrılıyor ve ilkbaharda başlıyacak olan esaslı büyük inşaatın hazırlıkları yapılıyor. Kış geçer geçmez ilk iş olarak, projeleri elimizde bulunan hükûmet konağı, hapishane, Halkevi, Belediye, tebhirhane, otel, ilkokullar binalarile bahçe ve parkların yapılmasına başlanacaktır.

Bir taraftan da numaraları konmuş olan arsaları - yıkılan Erzincanda evleri, barkları olanlara - kur'a ile vereceğiz. Fakat eski Erzincanda düzinelerle dükkânı, evi olanlara bile yeni Erzincanda yalnız bir arsa verilecektir. Bu arsalara sahip olanlar muayyen bir müddet içinde inşaata başlamak mecburiyetindedirler. Bu inşaat da, zelzele talimatnamesinin tayin ettiği tiplere uygun olacaktır: Hepsinin etrafı bahçeli - dahilî aksimatı mal sahibinin zevkine göre olmak üzere - bir kat, bir buçuk kat ve nihayet iki kat. Başka yerlerde olduğu gibi, öyle bibirine yapışmış, sipsivri binalar yok!

Stadyom, parklar, bulvarlar, çocuk bahçeleri - şehir plânında esasen düz ve ağaçlıklı yerlere düşürülmüş olduğundan, bunların meydana getirilmesi kolay olacaktır. Zaten bütün inşaatın süratle yürüyeceğinden eminim.

— Halkın da bu hıza katılacağından emin misiniz?

— Onlar bizden acul, bizden evveli... Hergün «başlasak artık... Müsaade buyurun da evlemizi, dükkânlarımızı yapalım» diye müracaat eden edene. Fakat kabul edersiniz ki, her bakımdan mükemmel, yepyeni bir şehir kurarken (acele) denen şeyin de bir haddi olmalı..

— Ya çadırdakiler... Bu kış ne yapacaklar?

— Onlar, birkaç hafta sonra, yeni Erzincanın ilk mahallesine, yani şu gördüğünüz Kızılay mahallesine taşınacaklar. Burada; 40 apartıman vardır amma, şimdilik - yalnız kış için - biraz sıkışıp 1080 aile barınacaktır.

— Demek ki bu kış, Erzincan rahattır.

— Muhakkak..

— Sıhhî vaziyet?.

— İyidir.

— Sarî hastalık... Meselâ tifo filân?

— Hiçbir salgın yoktur. Bunun en büyük delili: İşte ben, bir doktor olduğum halde ne tifo, ne de herhangi başka bir aşı yapmak ihtiyaç ve lüzumunu duymuş değilim.

— Yeni Erzincanın kaç senede bitirebileceğini tahmin ediyorsunuz?

— Hesapta olmıyan büyük mâniler çıkmaz da normal vaziyet olursa, nihayet beş sene sonra yeni Erzincan dörtbaşı mâmur bir şehir olarak meydana çıkabilir.

— Yeni şehir plânı, ne kadar nüfuslu bir Erzincan için yapılmıştır?

— Yirmi beş bin nüfusa göredir. Fakat bol bol inkişaf sahaları vardır.

— Yıkılarak darmadağın olan bir yere tekrar bu kadar nüfusu toplıyabilmek güç olmıyacak mı?

— Bilâkis o kadar kolay olacak ki... Düşününüz, bugün 450 dükkân, 500 ev ve bir takım çadırlarda bulunan muvakkat şehirde 12 bin nüfus toplanmış bulunuyor. Peyderpey gelenler de başka. Yeni Erzincan tebellür etmiye başladıkça, eminim ki, şurada burada kalmış olan bütün Erzincanlılar yurtlarına döneceklerdir.

— İstasyon, eski Erzincana göre yapılmış olduğu için yeni şehre göre vaziyeti ters düşecek gibi geliyor. Ne olacak, yerini mi değiştireceksiniz?

— Hayır... istasyon olduğu yerde kalacak. Yalnız arkadan yol yapılacak ve hattın altından tünel açılacaktır..

— Bütün bu (yapılacak) olan şeyler için para?

— Bu işlerin hepsi için, hattâ lâğım tertibatı ve su inşaatı için bile tahsisat da, para da hazırdır.

— O halde hulâsa edebiliriz: Erzincanın bugün için bellibaşlı hiçbir derdi yok.

— Öyle... Asker aileleri bile her sıkıntıdan uzaktır. Her muhtaca olduğu gibi, Kızılay, onlara da müşfik kucağını - hem de bilseniz nasıl cömertlikle - açmış bulunuyor.

Omuzlarında yıkılmış bir şehrin perişan olmuş insanlarına huzur ve refah temin etmek ve bomboş bir toprakta taze bir şehir kurmak gibi koskoca yükler bulunan Erzincanın gayyur Valisi Süküti Tükel'e, vedâ ederken:

— Bir noksanınız var.. dedim, evet, neden bir sinema alıcı makineniz yok? Yıkılmış Erzincan, muvakkat Erzincan ve nihayet yeni Erzincan!.

— Evet anlıyorum.. doğru... Haklısınız...

— Öyle değil mi? Gelecek nesillere verebileceğiniz en güzel filmlerden biri de bu olmıyacak mıdır?

Vali, fikrimi bir daha tasdik etti. Fakat bilmem ki bu nokta üzerinde duracak vakit bulabildi mi?

Bulamadıysa, işte ben tekrar ediyorum: Dünkü Erzincan büsbütün gözden silinmeden, bugünkü Erzincan - çadırları sökülüp - ortadan kalkmadan, yarınki Erzincan - toprağı - yapılarla örtülün donanmadan bir kelime ile, oraya bir kamera ile usta operatör gönderip derhal işe başlamak gerektir.

KANDEMİR

Hava tekrar soğudu

Birkaç gündenberi devam eden lodos yüzünden dün öğleden sonra şiddetli bir yağmur başlamıştır. Şehrin bazı çukur yerlerini su basmıştır. Ege denizindeki fırtına durmuştur.

KADIN KAÇIRAN ŞOFÖR

Beşiktaşlı Mustafa kaçırdığı kadınla yakalanarak adliyeye verildi

Evvelki akşam şehir içinde bir kadın, bir şoför tarafından zorla kaçırılmış ve Maslak sırtlarında kendisine tecavüz edilirken kurtarılmıştır.

Mütecaviz, Beşiktaşta oturan Mustafa adında bir şofördür. Evvelce bir defa görüştüğü Melek adında bir kadınla, salı günü akşamı yolda karşılaşmış ve kendisini gezdireceğini söyliyerek otomobiline bindirmiştir. Yavaş bir yürüyüşle Hürriyettepesine gidilmiş ve şoför Mustafa burada kadına, birer bardak bira içmelerini teklif etmiştir.

Genç kadın bu teklifi şoförün fazla ısrarı üzerine kabul emiş ve iki şişe bira içmişlerdir.

Ancak, gazinodan çıktıktan sonra Melek, artık eve döneceğini söylemiş, Mustafa da kendisini otomobili ile evine bırakmayı teklif etmiştir.

Melek otomobile binmiş, fakat şoför Mustafa otomobili birdenbire hızlandırarak, şehir içerisine gideceği yerde Maslak yoluna doğru sürmüştür.

Melek bağırıp çağırmıya başlamış, fakat Mustafa kapıları kapattığından, sesini duyuramamış ve otomobil karanlıklar içinde yıldırım hızile Maslağa doğru yollanmıştır.

Burada bir çalılığın önünde otomobili durduran Mustafa, ışıklarını söndürmüş ve kadının üzerine atılmıştır.

Garip bir tesadüf eseri olarak tam bu sırada iki arkadaş yoldan geçmekte iken, Meleğin tecavüze karşı koyarken çıkardığı feryatları işitmiş ve yanına koşarak kendisini şoförün elinden kurtarmışlardır.

Şoför Mustafa dün Adliyeye verilmiş ve ikinci Ağırceza mahkemesi tarafından cürmümeşhut kanununa göre muhakeme altına alınmıştır. Ancak muhakeme gizli olarak görülmektedir.

Ingiltereden ve Amerikadan bol eşya geldi

Yunanistanda kalan eşya yakında ithal edilecek - Macaristandan mamûl demir geliyor - Çuval buhranına karşı tedbir alındı - Rumanyaya mal gidiyor

İngilizler tarafından memleketimize gönderileceği bildirilen ithalât eşyalarından ilk parti dün şehrimize gelmiştir. Çok çeşitli malları ihtiva eden bu partide ne kadar mal bulunduğu ve bunların cinsleri hakkında henüz alâkadarlara resmî malûmat verilmemiştir. Fakat bilhassa teneke, otomobil aksamı, demir ve demir eşya bulunduğu sanılmaktadır. İngiltereden yola çıkarılan diğer partiler de peyderpey gelecektir.

Malûm olduğu üzere İngilizler bütün ihracat maddelerimizi alacakları gibi ithalât ihtiyacımızı da temin edeceklerini vaad etmişlerdir.

Amerikadan da mal geldi

Diğer taraftan, Amerikadan bir müddet evvel yola çıkarılan mühim miktarda ithalât eşyası da şehrimize varmıştır. Eşyalar arasında bilhassa demir aksamı, deri, teneke, radyo malzemesi ve makinesi, otomobil aksamı vardır. Otomobil lâstiği de bulunan diğer bir parti eşya da yoldadır.

Yunanistanda kalan mallar

İtalyadan memleketimize ve memleketimizden İtalyaya gönderilen bir miktar eşya Yunanistanda kalmıştır. Hükûmetimiz bu mallar hakkında derhal Yunan hükûmetile temasa geçmiştir. İşin müsait bir şekilde halledileceği muhakkak görülmektedir.

Macaristandan mamûl demir geliyor

Macaristana giden heyetimizin orada bulduğu 2000 ton mamul demirin memleketimize gelmesi temin edilmiştir. Macarlar bu eşya mukabilinde memleketimizden istedikleri pik demirin ihracına hükûmetimiz tarafından müsaade olunmuştur.

Bunun üzerine Macaristana telgraf çekilmiş ve mallar kapatılmıştır. Gelecek mamûl demirler çivi, çivi imaline mahsus demir tel ve karyola demirleridir. Bir ay içinde memleketimize gelmiş olacaklardır.

Çuval buhranı kalmıyor

Basra yolile yakında memleketimize mühim miktarda çuval gelecektir. Bu parti geldikten sonra memleketimizdeki çuval buhranından eser kalmıyacak ve fiyatlar da çok düşecektir. Mallar sipariş edilmiştir.

Rumanyaya sevki geri kalan mallar gönderiliyor

Eski anlaşma ile Rumanyaya sevki icap ederken, bazı sebeplerle gönderilmesi geri bırakılan 1070 ton yapağı ve 500 ton kadar tiftik 15 ikinciteşrine kadar Rumanyaya sevkedilecektir. Rumanya bu mallara mukabil göndermesi icap eden petrol ve müştakatını tamamlamıştır.

Birlikler Umumî Kâtibi Ayvalıkta

İstanbul İthalât ve İhracat Birlikleri Umumî Kâtibi Salih, bazı tetkikler yapmak üzere Ayvalığa gitmiştir. Bilhassa zeytinyağı ihracatımız ve teneke, varil buhranı üzerinde tetkikler yapacağı sanılmaktadır.

KÖMÜRÜ PAHALI SATANLAR

İki kömürcü cezalandırıldı, sıkı kontrollere devam ediliyor

Mangal kömürü fiyatlarına, Belediye İktısat Müdürlüğü tarafından konulan narhtan sonra bazı kömürcülerin bu narha riayet etmeyip fazla fiyatla satış yaptıkları kontrollerden anlaşılmıştır. Evvelki gün bizzat Belediye Reis Muavini Lûtfi Aksoy, kömürcüleri kontrol etmiş, Aksarayda İmrahim ve Çemberlitaşta Aziz isminde iki kömürcüye yıldırım cezası kesmiştir.

Diğer taraftan bazı kömürcülerin elleme kömür diye kömürlerini kilosu 7,5 kuruşa sattıkları görülmüştür. Bunlarla, kömüre etiket koymıyan kömürcüler hakkında tahkikata başlanacaktır.

Piyangonun talilileri

60.000 lira kazanan 124287 numaralı bilet Akşehirde davavekili Abdullah Bilgen'e, 20.000 lira kazanan 395839 numaralı bilet Bolvadında kahveci Ali Akyıldız'a, 10.000 lira kazanan 237229 numaralı bilet Tarsus Halkevi odacısı Musa Kanık'a aittir.

10.000 lira Mudanya Cezaevi mahkûmlarından İbrahim Öztürk Sabri Düzenli, Mustafa Canayakın, Recep Benek, Reşat Kardeş, Mahmut Çetin, Ahmet Doğunun müşterek aldıkları 376668 numaralı bilete, 5.000 lirayı 124818 numaralı bilet sahibi asker Süleyman, diğer 5.000 lirayı da 248030 numaralı biletle İran Sefarethanesi müstahdemleri kazanmışlardır.

Aziz Türk milleti

Ulu uluklar içerisinde Ulu günlerin çok olsun.

M. Nuri ÇAPA

GÖRÜŞLER ve DÜŞÜNÜŞLER

İşbirliği!

Şu işbirliği sözü, son günlerde, çok vakur bir adamın ağzında en müptezel mahiyeti aldı. Bu vakur adam Mareşal Pétain ve onun işbirliği yapmak, hem de samimî işbirliği yapmak istediği taraf da Almanyadır. Mareşal Pétain, bu işbirliğini kabul ettiğini ilân etti ve bu işbirliğine tazyik altında değil, fakat tam hürriyet içinde razı olduğunu söyledi. Bu işbirliği şerefli olacak ve Fransanın birliğini sağlamlamayı istihdaf edecek. Hattâ bu işbirliği sabırlı ve emniyetli bir gayrete dayanacak. Bu işbirliği Fransanın hükümranlığına dokunmıyacak. Mareşal Pétain, bu işbirliğini kabul etmek yüzünden, tarih ile karşılaşmayı göze aldığını da göğsünü gere gere söylüyor ve tarihin kendisini istediği gibi muhakeme etmesine razı olduğunu ilâve ediyor. Hulâsa, bu işbirliği ihtiyar Mareşale, besbelli ki, çok ağır mükellefiyetler yüklüyor. Çünkü rahat bir adamın, kendini bu kadar üzmesine lüzum kalmazdı. Nitekim, Mareşalin, bu işbirliği esasının mahiyetini dahi izah etmek istememesi bunu izah ediyor.

Fransa, Almanya ile işbirliği yapmak istemesine göre, ne diye bunu harp başlamadan evvel yapmadı da, şerefsiz bir harpten sonra buna lüzum gördü?

Almanya ile Fransa arasında işbirliği sahası daima açıktı ve Fransa bundan pekâlâ istifade edebilirdi. Fakat istifade etmedi ve İngiltere ile birlikte hareketi tercih etti. Sebebi, İngilterenin tazyiki olamazdı. Çünkü, hür ve müstakil Fransa, hiçbir tazyika tâbi olmadan istediği siyaseti takip edebilecek vaziyette ve kuvvette idi. O zaman Fransa, Almanya ile işbirliği yapmayı menfaatine uygun göremediğine göre, bugün işbirliğini şanlı, şerefli, faydalı görmesinin sebebi ne?

Mağlûbiyet mi?

Mağlûbiyetse, bu işbirliğinin Mareşal tarafından söylendiği gibi, tam bir hürriyet şartları içinde değil, bilâkis mecburiyet dahilinde yapılmış olması icap eder. Mecburiyetleri şanlı, şerefli, bilmem neli saymıya yer yoktur. Çünkü mecburiyetler, milletlere bir sürü ağır fedakârlıklar yükler ve bazan da bunlar isyan ettirici mahiyet alır. Türkiyenin Sevr muahedesine isyanı, Almanyanın başka bir şekilde Versailles'a isyanı gibi.

Bu gibi mecburiyetleri şanlı ve şerefli telâkkiye yer yoktur. Bilâkis, bu çeşit mecburiyetler bilhassa bunlardan mahrumdur.

Bu yüzden, Mareşal Pétainden yalnız sözün doğrusunu ve mertçesini söylemeyi bekliyenler, dünkü beyanatı okuduktan sonra derin bir hayal inkisarına uğradılar. Ve ileri sürülen işbirliğinden şüpheye düştüler.

Mareşal Pétain'in dünkü beyanatı, Fransayı sevenler için ağır bir sadme teşkil etmiştir.

Zavallı Fransa!

SUHA SAKIP

Beşiktaş İskelesinde bir kadının parmakları koptu

Beşiktaş iskelesine yanaşan araba vapuru yolcularından Rabia, vapurun köprü tahtası iskeleye verilirken acele çıkmak istemiştir. Bu esnada kadın henüz hareket eden köprünün kenarına dört parmağını kaptırmıştır.

Bu ağır köprü altında derhal parmakları kopan kadın, Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

Tasviri Efkâr

Nüshası (5) Kuruştur.

Abone Şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	yoktur.

KÜÇÜK HABERLER

Belediyede:

★ *MUHASEBE MÜDÜRÜ DÖNDÜ* — Münakale suretile, Belediye muhasebesinden alınacak para için Dahiliye Vekâletile temas etmek üzere Ankaraya giden Belediye Muhasebe Müdürü Muhtar dün Ankaradan İstanbula gelmiştir. Münakale suretile verilecek para şu şekilde tesbit edilmiştir:

115 bin lira yollar için, 11 bin lira istimlâk işi için, 10 bin lira temizlik ve hayvan yemleri için, 3 bin lira da mahkeme masraflarına verilecektir.

★ *SİLİVRİ HÜKÛMET KONAĞI* — Dün sabah Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar, yanında Vali muavini Ahmet Kınık bulunduğu hal de Silivriye giderek, hükûmet konağının açılma töreninde bulunmuştur. Hükûmet konağı 60 bin liraya yapılmıştır. Bu binanın bir eşi de Denizli kazasında bulunuyor. Küşat merasimine binlerce köylü iştirak etmiştir. Ayrıca 40 bin liraya yapılan dispanserin de birkaç güne kadar açılma merasimi yapılacaktır.

★ *YENİ BULVAR* — Şehir tiyatrosu ile Perapalas oteli arasındaki bulvarın ihalesi bir kaç güne kadar yapılacak ve bulvarın inşasına başlanacaktır.

★ *YENİ STADYOM* — Önümüzdeki salı günü öğleden sonra Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesinde Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarın riyasetinde bir toplantı yapılacaktır. Bu toplantıya mimar Prost ile mimar Viyet de iştirak edecekler ve yeni yapılacak stadyom hakkında konuşacaklardır.

Denizde:

★ *PAZAR TARİFESİ* — Bayramın üçüncü pazar günü Şirketi Hayriye Boğaziçi vapurlarında âdi gün tarifesi tatbik edecektir. Çünkü kış tarifesinin âdi günlerinde pazar günlerinden daha fazla seferler vardır.

Poliste:

★ *BİR MOTÖR YANDI* — Kalafat yerinde kayıkçılık yapan Osman Ortaköyde demirli bulunan Huda motörünü tamir ederken, elindeki makinenin alevi mazot deposuna sirayet ederek yangın çıkmış ve motör tutuşmuştur. Bir müddet alevler içinde yanan motör tamamen harap olduktan sonra itfaiye tarafından söndürülmüştür.

★ *ÇARPTI* — 1331 numaralı otomobil dün akşam Bomonti istasyonundan geçerken, 7 yaşındaki Lütfiyeye çarparak ağır surette yaralamış, çocuk Şişli Etfal hastanesine kaldırılarak suçlu şoför yakalanmıştır.

Büyük bayramımızdan intıbalar

Cümhuriyetin 17 inci yıldönümü münasebetile Edirnede yapılan merasimde bulunan Yunan konsolosile Bulgar hudut kumandanı tebriklerini bildiriyorlar

Üniversitede serbest konferanslara başlanıyor

İstanbul Üniversitesi bu seneki serbest konferansları programını hazırlamıştır. Her hafta salı günleri saat 18.10 da Üniversite konferans salonunda verilecek konferansların mevzuları harple alâkadar ve konferanslar da birbirlerini tamamlayıcı şekildedir. Herkesin serbestçe dinliyebilecekleri konferansların programları şudur:

5/11/1940 salı, Prof. Kessler: Harp ve ahlâk, 12/11/1940 salı Prof. Rustow: Harp tekniğinin siyasî ve içtimaî tesirleri, 19/11/1940 salı Prof. Neumark: Harbin malî meseleleri, 26/12/940 salı, Prof. Dobretsberger: Harpte ekonominin teşkilâtlandırılması, 3/12/1940 salı, Prof: Şükrü Bâban: Türkiyede harp iktisadiyatı, 10/12/1940 salı, Prof. Peters: Harbin psikolojik ve pedagojik meseleleri, 17/12/1940 salı, Prof. Âkil Muhtar Özden: Kalp ve teneffüsü duranları yeniden canlandırmak usulleri, 24/12/1940 salı, Prof. Haurowitz: Harp ve yeni gıda maddeleri için milletlerin mücadeleleri, 7/1/1941 salı, Prof. Duquénois: Harp zehirleri ve taarruzî kimya maddeleri, 14/1/1941 salı, Prof. Fouchet: Harp ve fizik, 21/1/1941 salı, Prof. Dember: Fizik ve politika, 28/1/1941 salı, Prof. Rosethalir: Harpte eczacılık, 4/2/1941 salı, Prof. Arndt: Harpte kimyanın rolü, 11/3/941 salı, Prof. Prager: Harp tayyareleri imalinde ilmî problemler, 4/3/1941 salı, Prof. Van Aster: Felsefe tarihinde ölüm problemi, 11/3/1941 salı, Prof. Crosat: Harp ve âmme hukuku, 18/3/1941 salı, Prof. Schwarz: Harp ve hususi hukuk, 25/3/1941 salı, Prof. Hirsch: Harp ve sigorta, 1/4/1941 salı, Prof. Auerbach: 19 uncu asır Avrupa edebiyatında halk ve harp, 8/4/1941 salı, Prof. Halide Edip Adnan: Harp ve Anglo-Saxon edebiyatı. 15/4/1941 Prof. Muhittin Erel: Harp ve sağlık, 29/4/1941 salı, Prof. Sadi Irmak: Harp ve spor, 6/5/1941 salı. Prof. Cemil Bilsel: Hayat sahası.

Mevlûd

Emekli General merhum Ahmet Tevfik Alpsoyun ruhuna 2/11/940 cumartesi günü öğle namazından sonra saat 13.30 da Teşvikiye camiinde mevlûd okunacaktır. Arzu edenlerin gelmeleri rica olunur.

Merhumun ailesi

Vecizelerin Şerhi

Şerefsiz hadiselere iğreti şerefler katmak, şerefsizliğin bir şeklinden başka birşey değildir.

* *

Şerefli olan her şeyi şerefli ve şerefsiz olanı da şerefsiz tanımak gerektir. Şerefsiz olan bir şeye, bir hareket, bir hâdiseye şeref katmıya özenmek şerefsizlikten başka bir şey değildir. Şerefli olan bir şeyi, bir hareketi veya bir hâdiseyi de şerefsiz göstermiye uğraşmak ta şerefsizliktir. Her şeye, kendi öz kıymetini vermek gerektir ve her şeye öz kıymetini vermek insan için şereftir. Hele şeref, hiçbir iğreti sıfat kabul etmez. Çünkü hiçbir sıfata ihtiyacı yoktur. Onun her sıfatı kendindedir ve her sıfatı şeref kökünden doğar.

Edebi Roman — *Tefrika : 44*

Rüya Gibi

Yazan: M. B. S.

Bir aralık, Cenevreye yaklaşırken, yol üstündeki bir güzel bahçede kahvaltı ettik.

Tekrarladı:

— Ne düşünüyorsun?

Yalan söyledim:

— Onu! dedim.

— Tahmin ediyordum, dedi.

Gözleri daldı ve biraz sonra ağlamıya başladı.

Niçin ağlıyordu? Onu hatırladığı ve hasretini çektiği için mi? Bana ıztırap verdiği için mi? Aramızdaki ebedî gölgeyi devirmenin imkânsız olduğunu bildiği için mi?

Şimdi, karşımdaki yatağında, uyuyor.

Uyansa ve ne yazdığımı sorsa:

— Ablama mektup! diyeceğim.

Her gün zavallı ablacığıma bir mektup ve bir kaç kart gönderiyorum. Henüz cevap almadım. Korkuyorum ki ondan gelecek bir işaret, beni kararımdan dönmiye sevkeden arzuların terazisine büyük bir ağırlık daha koyacak.

Zavallı ablacığım! Bu satırları okuduğu zaman ne kadar ağlıyacak.

Ne perişan bir haldeyim. Gözlerim doluyor ve yazdıklarımı göremiyorum. Bu gece uyumak kısmet olmıyacak galiba.

Seniye kımıldanıyor. Bir kolunu yorgandan çıkardı. Uyanabilir. Defteri kapatıyorum.

25 Temmuz 1937
İsviçre

Akşam yaklaşıyor. Oteldeki odamdayım. Yalnızım. Bugünkü akıllara durgunluk verici hâdiseyi yazacağım. Ellerim titriyor.

Seniyeyi bugün Cenevrede, İstanbuldan gıyaben tanıdığım ve mektuplaştığım profesör (B...) ye götürdüm. Filmlerini de gösterdim. Hastayı muayene etti ve aynen benim gördüklerimi gördü. Senatoryom şart değil. İyi bakım şart. Malûm. Bunları geçelim.

Dönüşte, Cenevrenin büyük bir lokantasında yemek yedik. Bu «yemek yedik» söz misali. Daha doğrusu hiç yemek yiyemedik. Çorbaları henüz ısmarlamıştık. Karşımda oturan Seniyenin gözleri birdenbire büyümiye, parlamıya ve hiç kırpılmamıya başladı. Mutlaka arka tarafımda bir yere dikkatle bakıyordu. Başı da yukarı doğru uzamış, boynu gerilmişti.

Arkamı dönmemek için sordum:

— Ne var, Seniye?

Cevap vermedi. Kaşlarını yukarı kaldırıyor, yutkunuyor ve sık sık nefes alıyordu. Başımı geriye çevirdim ve Seniyenin bakışları hizasına baktım. Lokanta o kadar kalabalıktı ki bu bakışların tam hedefini tayin etmek mümkün değildi. Eski vaziyetime döndüm. Seniyenin rengi uçuyordu. Yüzünde büyük bir sevinç doğmıya hazırlanıyormuş ta korkuyormuş gibiydi.

Daha kuvvetle tekrarladım:

— Ne var, kuzum?

Yutkunuyor, gözlerini kapıyor, açarak:

— Hiç! diyordu.

Bir daha dönüp arkama baktım,

— Hiç olamaz, sen birine bakıyorsun.

Fakat Seniye uykuda gezen bir insana benziyor, sanki artık beni görmüyor ve söylediklerimi duymuyordu. Yüzünde rüyalı bir tebessüm belirmiye başladı.

Hayretler içinde onun en küçük hareketlerini takip ediyordum. Gayritabiî bir ruh krizi mi geçiriyordu? Sualimi tekrarlamanın faydasız olduğunu bildiğim için susuyordum.

Seniye yavaşça yerinden kalktı ve masaların arasında bir Somnambül gibi ağır ağır ilerlemiye başladı. Sonra durdu. Kollarını yukarı kaldırıyordu. Yerimden fırladım. Artık çıldırdığına hükmetmiştim. Yanına giderken döndü ve masadaki yerine oturdu. Tirtir titriyordu.

Şefkatli ve sitemli bir öfkeyle:

— Ne var, Seniye, söylesene... dedim.

Yüzünde büyük bir saadet ve heyecanla derin bir nefes alarak:

SİYASÎ VAZİYET

Yeni Japonya

Şimdi bütün dünyanın nazarları Akdeniz havzasına tevcih edilmiş bulunuyor. Çünkü İngiltere adalarına yapılan Alman hücumlarının ve İngilizlerin yaptıkları hava akınlarının müsbet neticelere varması uzun zaman işi olduğu halde Akdenizde harbin süratle inkişaf edebilmesi daha kolaydır.

Almanyanın Franko İspanyasını ve Pétain Fransasını mihvere bağlıyarak, bunlarla işbirliği yapmıya çalışmasının hikmeti ve İtalyanın, Akdenizin şark havzasına sevkulceyş cihetinden hâkim mevkide bulunan Yunanistana hücumunun hakikî sebebi, hep Akdenizde harbi neticelendirmek için besledikleri emellerdir.

Akdeniz havzasındaki siyasî faaliyetlerin ve askerî hazırlıkların bir muadili de Uzakşarkta cereyan ediyor. Japonya, Büyük Okyanusta ve bunun birer şubesi olan Çin denizlerinde hâkim olmak ve bu sahadan Amerikan ve İngiliz nüfuzunu kırmak için bütün varlığile çalışıyor.

İngiltere ile Amerikanın Uzakşarktaki istinatgâhlarından biri Çindeki Çan Kay Şek'in hükûmeti olduğundan, bunun mukavemetini bir an evvel kırmak için Japonya, askerî ve siyasî bütün tedbirleri almaktadır.

Çinin istilâsı ve yola getirilmesi, hiçbir zaman cepheden yapılan hücumlarla temin edilmemiştir. Tarihin en büyük fatihi Cengiz Han ve ahfadı ancak Hindiçini ve bâhusus Birmanya yolu vasıtasile Çine arkadan hücum ederek Çini teslim olmıya icbar etmişlerdir.

Şimdi Japonlar dahi, Fransız Hindiçinisinin şimalini kendi askerî kontrolleri altına almışlardır. Burada tesis ettikleri askerî ve hava üslerinden Çan Kay Şek hükûmetinin elinde son kalan yerleri arkadan vurmaktadır. Ayni zamanda Birmanya demiryollarını Çan Kay Şek'in merkezine bağlıyan şosenin yüzlerce köprü, kemer ve tünellerini hava hücumlarile tahribe çalışıyorlar.

Japonya, iki cihangir devlet olan İngiltere ve Amerika ile kat'î bir hayat, memat mücadelesi yapmak için yalnız askerî ve siyasî değil, ayni zamanda manevî ve fikrî cihetinden hazırlanıyor. Bundan sonra İngilizler ve Amerikalılarla nezaket ve mülâyemet üzere muamele yapan bir sefir, bir konsolos, bir büyük memur bulundurmamıya karar vermiştir. Kırk kadar sefir ve yüzlerce konsolos, Kore ve Formuz Umumî Valileri gibi binlerce büyük memur birden değiştirilmiştir. Japonyada ve Çinde yaşıyan İngilizler ve Amerikalılar, kendileri için burada kalmanın müşkül ve bâdi olacağını düşünerek, sefaretlerinin emri ile Uzakşarkı terke başlamışlardır.

Japonyanın her tarafında bütün eğlence yerleri kapatılmıştır. Son dans salonu, geçen hafta seddedilmiştir. Müskirat satışı ilga edilmiş bulunmaktadır. Japonlar, dünyanın en büyük ve en kuvvetli devleti ile ölüm, dirim harbine girdiklerinden, parti, içki, sefahet ve zevk gibi bütün huzuru terkederek kuvvetli bir Japonya yaratmıya çalışmaktadır.

Muharrem Feyzi TOGAY

Yunan harp gemileri

(1 inci sahifeden devam)

Saat yedide başlıyan bombardıman [illegible] saat sürmüştür.

Bombardıman Korfu sahillerinden mükemmel bir surette gözüküyordu. Büyük bir halk kütlesi sahilde toplanmış bulunuyordu. Bombardımanın devamı müddetince ne İtalyan harp gemisi, ne de tayyaresi katiyen gözükmemiştir.

Herhangi bir İngiliz - İtalyan deniz muharebesi hakkında haber yok-

Bayram namazı

	S.	D.
Ezanî:	2	1
Zevalî:	7	8

Sadakai fitir

İstanbul Müftülüğünden:

	En iyi K.	İyi K.	Son K.
Buğdaydan:	23	20	17
Arpadan:	40	34	27
Üzümden:	117	100	84

Müsabakada kazananların listesini bayram ertesi ikmâl edeceğiz

HARİCÎ HABERLER

İtalyanlar ot gibi biçildiler

(1 inci sahifeden devam)

mekle ödemiştir. Şimdiye kadar Selâniğe 50 kadar İtalyan harp esiri gelmiştir.

Mussolini «atladı»

Bütün şimalî Yunanistanda olduğu gibi burada da büyük bir itimat hüküm sürmektedir. Askerî mahafil ile iş adamları, Mussolininin yaptığı blöfün böyle bir mukabele göreceğini tahmin etmemiş ve «çok erken atlamış» olduğunu beyan etmektedirler.

Yunanlılar diyorlar ki: Böyle olmasaydı, pazar günü General Metaksasa tehdit makamında bildirmiş olduğu taarruza derhal geçmesi icap ederdi.

İtalyanlar, şimdiye kadar havadan Selâniğe taarruz etmemişlerdir. Selânikte üç gecedenberi bütün ışıklar söndürülmekte veya maske edilmektedir.

Limanda 50 kadar açık renkli gemi, harbin başlangıcındanberi âtıl bir halde durmaktadır.

Civar antrepolara yüz binlerce İngiliz lirası kıymetinde tütün yerleştirilmiştir.

İtalyanlar tevkif edildi

Selânikte bulunan takriben 500 İtalyan tebaası tevkif edilmişse de Almanlar henüz serbestçe gezmektedirler.

Bütün arabalar ve otomobiller ve hattâ bisikletler müsadere edilmiştir.

Seferberlik sürat ve mükemmeliyetle yapılmaktadır. Büyük bir şevk hüküm sürmektedir. Yunan kıtaatı, Arnavutluk cephesine halkın alkışları arasında gitmektedir. Askerler, cephedeki silâh arkadaşlarının düşmana karşı göstermiş oldukları mukavemetten cesaret almakta ve yakında İtalyanları Adriyatik denizine kadar süreceklerini ümit etmektedirler.

Dün bir çok dağlı insanlar, Selânik istasyonunda gayda çalıyorlardı.

Kont Ciano Tirana geldi Mussolini de bekleniyor

Nevyork, 31 (A.A.) — Transradio ajansının Tiran muhabiri Kont Cianonun Tirana gelmiş olduğunu bildirmektedir. Ayni ajansın Roma muhabiri de, Mussolininin bir kaç güne kadar tayyareyle Tirana gideceği şayiasının dönmekte bulunduğunu yazmaktadır.

İtalyanlar müşkülâttan şikâyete başladılar

Roma, 31 (A.A.) — Stefani bildiriyor:

Yunan hududundaki hususî muhabirler, bir haftadanberi Arnavutlukta hüküm süren fena havanın fevkalâde şiddetini tebarüz ettirmektedirler. Gece gündüz durmadan yağan şiddetli yağmur, yolları sele, selleri ırmaklara, ovaları bataklık ve göle tahvil etmiştir. Askerler, hayvanlar, otomobiller ve her türlü makineli vasıtalar, yağmur altında ve çamur içinde ilerlemektedir. Nehirler, geçit yerinden geçilmektedir. Fakat istihkâm kıtaları, Yunanlıların berhava etmiş olduğu bir çok köprüyü yeniden inşa etmiş ve yollardaki bozuklukları tamir etmiştir. Bütün askerler, şecaat, mukavemet ve yüksek bir mücadele ruhu göstermektedir. Geniş cephelerde harekâtta bulunan büyük cüzütamlar, tesbit edilen plânlara göre, muntazam surette ilerlemiye devam etmektedir.

Atina, 31 (A.A.) — Yunanistana karşı habersiz İtalyan tecavüzünün ilk günü olan 28 İlkteşrin günü, henuz halkın bir şeyden haberi yokken, sivil Yunan ahalisine karşı İtalyan bombardıman tayyarelerinin hücumları başlamıştır. Patras şehrine karşı yapılan hücumlar İtalyanların hareket tarzlarını açık bir surette göstermektedir. Patras hiç müdafaa tertibatı olmıyan açık bir şehirdir. Muhasamatın başlamış olduğundan haberi olmıyan halk sokaklarda gezerken bombardımana maruz kalmıştır. İtalyanlar şehrin hava taarruzlarına karşı müdafaası olmadığını bildikleri için, alçaktan uçarak sivil halk üzerine cem'an 200 bomba atmışlardır. Emsali görülmemiş bir hunharlıkla yapılan bu taarruzun neticeleri fecî bir felâket olmuştur. Bir çok evler yıkılmıştır. Hâlen enkaz arasında ölüler aranmaktadır. Şimdiye kadar 110 ceset çıkarılmıştır. Bunların 45 i çocuk, 70 i kadın, biri papas ve biri de polistir. İşitilmemiş bir keyfiyet de İtalyan tayyarelerinin ekserisinin Yunan renklerini taşımakta olduklarıdır. Bunları Yunan tayyaresi zanneden halk, uçuşlarını alâka ile takip ederken, İtalyan pilotları birdenbire halkı bombardıman etmiye başlamışlardır. Yunan efkârıumumiyesi, İtalyanların bu hareketi hakkında hüküm vermeyi dünyanın vicdanına terketmektedir.

Yunan - İtalyan harbi ve Türkiyenin vaziyeti

Londra, 31 (A.A.) — İngiliz resmî makamları, tecavüze karşı verilmiş olan garantinin tatbikı olarak İngilterenin, Yunanistana, kelimenin en geniş mânasile askerî müzaheretini vermekte olduğunu bildirmektedirler.

Şimdiye kadar, İtalyan filosu, denizlerde hâkimiyeti şüphe götürmiyen İngiliz filosile boy ölçüşmekten bazı çekingenlik göstermiştir. Fakat şimdi Yunan sahilleri etrafında vukua gelecek hâdiseler, İtalyan filosile çarpışmalara sebebiyet vermekten hâli kalmıyacak ve İtalyan filosu, ihtiyatkâr vaziyetini bırakmak mecburiyetini hissedecektir.

Manchester Guardianın diplomatik muharriri, Türkiye ile alâkadar vaziyeti sarih surette şöyle hulâsa etmektedir:

Bizim yardımımıza ilâveten Yunanistana Türkiyenin doğrudan doğruya askerî yardımı, hiç olmazsa bidayetlerde beklenmemelidir. İki memleket arasında sıkı dostluk münasebetleri bulunmakla ve Yunanistanın mukadderatı Türkiye için büyük ehemmiyeti haiz olmakla beraber, Türkiye, Yunanistanın yanı başında mücadele hususunda bağlı değildir.

Fakat, eğer Bulgaristan da Yunanistana hücum ederse, Türkiye muhtemel olarak müdahale edecektir. Türkiyenin Bulgaristan tarafından yapılabilecek bir hareketi bertaraf etmeyi istihdaf eylemesi beklenmektedir.

KISKANÇLIK ALÂMETLERİ

Türk matbuatının Yunanlılara sempati göstermeleri İtalyanların hoşuna gitmiyor

Roma, 31 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Türk matbuatı, İtalyanın Yunanistana karşı olan hareketini mevzuubahsederken bittabi Yunanistana en derin sempatilerini izhar eylemektedir. Fakat Türk matbuatı Atinaya verilen İtalyan notasının reddedilmesinin sebeplerini katiyen nazarı itibara almıyor. O sebepleri ki Türk matbuatı aynen dercetmiştir.

Türk gazeteleri, efkârıumumiyeyi hakikati gizliyerek aldatmak arzusile Yunanlıların Arnavutluk arazisine 13 kilometre girdiklerine dair İngiliz kaynaklarının yalan heberlerini göze çarpar bir tarzda neşrettikleri halde Yunan topraklarında bir hakikat olan İtalyan ilerleyişini sükûtla geçiyorlar.

Muhtelif makalelerde Yunanistanın kazanacağı iddia ediliyor ve bu kehanet «iyi bir General olan Metaksas, kazanmaktan emin olmasaydı memleketini harbe sokmazdı» gibi gülünç bir delile istinat ettiriliyor. Maamafih bazı askerî münekkitler İngiliz yardımının hakikî şümulünün ne olacağını soruşturuyorlar.

Papavasilionun Yunan Bahriyelilerine hitabı

Atina, 31 (A.A.) — Deniz müsteşarı Papavasilion, donanmayı teftiş etmiştir.

Papavasilion mürettebata hıtaben şu sözleri söylemiştir:

Miaouliv, Zanaris vesair Yunan denizcilik kahramanlarının halefi olmıya lâyık olduğunuzdan ve onlar gibi vatanınızın şan ve şeref ve hürriyeti için harbederek zaferler kazanacağınızdan emin bulunmaktayım.

Tevfik Rüşdü Aras Londradaki Yunan Elçisile görüştü

Londra, 31 (A.A.) — Reuter:

Yunanistanın Londra Elçisi Simopulos, bugün, Yunan Elçiliğinde Türkiye Büyük Elçisi Tevfik Rüşdü Arasla uzun bir görüşmede bulunmuştur.

Yunan askerleri kahramanlıklar gösteriyorlar

Atina, 31 (A.A.) — Reuter bildiriyor:

Yunan askerlerinin kahramanlıklarına ait haberler Atinaya gelmiye başlamıştır.

Tam mevcutlu bir İtalyan dağ fırkası dağlarda üç bölük Yunan askeri tarafından saatlerce durdurulmuştur. Diğer bir yerde bir Yunan takımı ârızalardan mahirane bir tarzda istifade ederek iki bölük İtalyanı hezimete uğratmıştır. Bu bölükler kaçarken teçhizatlarının büyük bir kısmını bırakmışlardır.

Şimdiye kadar Yunanlıların ancak Yunan setir kıtaatı harbe tutuşmuştur. Fakat İtalyanlar askerî bir gezinti beklemiyeceklerini daha şimdiden anlamışlardır. Yunan kuvayi külliyesi harekete geçtiği vakit bugün İtalyanlar lehine olan askerî mevcut farkı ortadan kalkacaktır. Seferberlik ilerledikçe Yunanlılara mütemadiyen takviye kıtaatı gelmektedir. Binlerce kişilik trenler şimale gitmektedir. Bu askerler hatları tutmakta olanların yerini almak arzusile yanıyorlar. Hâki elbiseleri içinde Yunan askerleri metin ve maneviyatları yüksek gözüküyorlar.

Kralla Metaksas uzun müddet görüştüler

Atina, 31 (A.A.) — Kral Jorj, Başvekil Metaksası ziyaret ederek uzun müddet görüşmüştür. Halk kralı hararetle alkışlamıştır.

Heykel ve resim sergisi

Başvekilin huzurunda açıldı

Ankara, 31 (A.A.) — İkinci Devlet Heykel ve Resim Sergisi bugün Sergievinde Maarif Vekilinin bir nutkile açılmıştır.

Törende Başvekil Doktor Refik Saydam, Vekiller, Parti Genel Sekreteri, Mebuslar, Vekâletler ileri gelenleri ve kordiplomatiğe mensup bir çok zevat hazır bulunmuşlardır.

Günün yazısı

Bayramlarımızın mânası ve kıymeti

(Başmakaleden devam)

hattâ çoğumuzu hayatından bîzar edecek hale getirir. İşte tam böyle bir sırada bayramlarımız imdadımıza yetişir, o birkaç gün içinde hemen bütün dertlerimizi unuturuz, bütün yorgunluklarımızı geçiririz, hattâ bütün ihtiraslarımıza sükûn gelir ve bunların yerlerine kardeşlik hisleri kaim olur.

Ramazan bayramının üç günü, Kurban bayramının dört günü zarfında yüzlere dikkatle bakınız, küçüğünden büyüğüne, kadınından erkeğine, zengininden fakirine kadar herkesin çehresinde hep sevgi ve saygı, sevimlilik ve tatlılık izleri görürsünüz. İnsan bu elemli dünyada yalnız o günler hakikaten yaşadığını, yeryüzünün hakikaten yaşamıya lâyık olduğunu anlar. Hele biz Türlkerin bayramlaşma merasimimiz o kadar samimî, o kadar güzel, o kadar gönülden gelmedir, ki belki başka hiçbir millette bizdeki kadar derin mânalı bayramlaşmıya tesadüf edilmez. Herkes biribirinin elini gelişigüzel değil, karşılıklı iki ellerimizi tutar, candan sıkar, bir elimizi göğsümüze götürür. bu suretle tebrikin, tes'idin yürekten geldiğini fiilen gösteririz. Bayram tebriklerimiz, ayni zamanda, Türk milletinde müsavatın fıtrî ve millî bir meziyet ve kuvvet olduğuna büyük bir delildir. O gün kasabanın, şehrin en büyüğü veya en zengini bile, yolda rastgeldiği bekçi Mehmet ağa ile, yemişçi Hasan ağa ile, üç gün evin bahçesinde çalıştırdığı rençber Osman ile hiç yüksünmeden, hiç irkilmeden, en tabiî bir şekilde ve tam bir kardeş hissi ve samimiyeti ile el sıkışarak bayramlaşır. Her bayram, her yerde gördüğümüz bu manzara kadar bizi müftehir, mes'ut ve müteselli eden, gönlümüzü sevinçle dolduran manzara pek azdır. Bu, Türkün ezelî efendiliğinin, ezelî civanmertliğinin, ezelî insaniyetperverliğinin en büyük bürhanlarındandır. Ondan dolayıdır, ki bu ruhî ihtiyacın, bu esaslı meziyetin kaybolmamasına, unutulmamasına, ihmale uğramamasına elbirliğile ihtimam göstermeliyiz. Bir milletin hakikî mesnetleri âbâd ve ecdattan kalma faydalı, makul, insanî ve medenî âdet ve an'aneleridir. Bugün yeryüzündeki en kuvvetli ve satvetli milletlerin içtimaî ve medenî hayatları ve yürüyüşleri tetkik edilirse, bilhassa bu esaslara çok riayet ettikleri, çok sadık kaldıkları görülür. Çünkü en büyük kuvvet vahdettedir, hakikî vahdet ise, gönüllerin birleşmesinde ve sevişmesindedir. Birleşme ve sevişmeyi de en iyi tecelli ettiren vesileler, bilhassa bayramlardır.

Bu seneki bayramlarımıza gelince, gerek üç gün evvel kutladığımız Cümhuriyetin yıldönümü, gerek bugün idrak eylediğimiz Ramazan bayramı diğer senelere nisbetle nazarımızda iki kat kıymetlidir. Çünkü bu bayramları bizler, Avrupanın dörttę üçünü ateş sarmış olduğu ve milyonlarca değil, yüz milyonlarca insanın her an ölüm korkusile titreştiği günlerde sulh ve sükûn içinde idrak ediyoruz. Hükûmetin basiretkârane olduğu kadar vakurane ve azimkârane siyasetine medyun olduğumuz bu sulh ve sükûn, memleketimiz ve milletimiz için büyük nimettir. İstiklâlimize, şerefimize, haysiyet ve itibarımıza yan gözle bile bakılmamak şartile, bundan sonraki bayramlarımıza da, fıtraten necib, ruhan asîl milletimizin sulh içinde kavuşmasını diler, bayramı bütün vatandaşlarımızın saadet, neş'e ve refah içinde geçirmelerini temenni eyleriz.

TASVİRİ EFKÂR

VEFAT

Tefeyyüz kitaphanesi müessisi ve sahibi Bay

Parseh Keşişyan'ın

kısa bir hastalıktan sonra vefat etmiş olduğunu teessürle öğrendik. Cenaze merasimi yarınki cumartesi günü (2/11/940) saat 14 de Beyoğlunda, Balıkpazarında, Ermeni kilisesinde icra edilecektir.

Ayrıca davetname gönderilmemiş olduğundan bunun ayni makama kaimi rica olunur.

ASKER GÖZİLE

Yunan cephesi ve ordusu

(Birinci sahifeden devam)

iptidasında 6.933.000 kişiydi. Halk mecburî askerliğe tâbi ve ordu daimidir. Kral başkumandandır. Askerî mükellefiyet 21 yaşından 50 yaşına kadar 29 senedir. Bunun iki senesi muvazzaf (nizamiye) hizmetidir. 17 senesi birinci sınıf ihtiyat ve 10 senesi ikinci sınıf ihtiyat hizmetinde geçer. Barış zamanı nizamiye ordusunun mevcudu 85 bin erkektir. Harp zamanı seferber ordu mevcudu 450 bin kişiye baliğ olabilir. Bu mevcut 1912 Balkan Harbinde âzamî 200 bin ve 1919 : 1922 Anadolu harbinde âzamî 270 bin kişiye baliğ olabilmişti.

Barış zamanı 13 piyade fırkası ve bir süvari fırkası teşkilâtı vardır. 13 piyade fırkasının üçü müstakil fırka olup on tanesi dört kolordu halinde birleştirilmiştir. Bazı kolordular iki ve bazıları üç fırkalıdır. Kolordulara bağlı fırkalarda ikişer piyade alayı vardır. Müstakil fırkalarda üçer piyade alayı vardır. Süvari fırkasında iki süvari livası vardır.

Birinci kolordunun merkezi Atinadır. Bu kolorduya bağlı ikinci piyade fırkası Atinada, üçüncü piyade fırkası Patrasta, dördüncü piyade fırkası Navpliandadır.

İkinci kolordunun merkezi Larisadadır. Bunun birinci fırkası Larisada, dokuzuncu fırkası Kozanadadır. Bu fırka son zamanlarda Kastoriaya sevkedilmişti.

Üçüncü kolordunun merkezi Selâniktedir. Bunun onuncu fırkası Karaferyede, on birinci fırkası Selânikte ve altıncı fırkası Serezdedir. Onuncu fırka son zamanlarda Florinaya sevkedilmişti.

Dördüncü kolordunun merkezi Kavaladadır. Yedinci fırkası Dramada, 12 nci fırkası Gümülcünededir.

Süvari fırkası Selâniktedir. Beşinci müstakil piyade fırkası Girit adasında Hanyadadır; sekizinci müstakil piyade fırkası Yanyada ve 13 üncü müstakil piyade fırkası Midilli adasındadır.

Piyadeler 6.5 milimetrelik Mamlicher tüfeklerile mücehhezdir. Her piyade alayı iki piyade taburundan ve her piyade taburu üç avcı bölüğile bir makineli tüfek bölüğünden mürekkeptir. Her avcı (piyade) bölüğünde ayrıca altı adet sekiz milimetrelik hafif Hoçkis makineli tüfeği vardır.

Piyade fırkalarına merbut 26 piyade alayından başka iki efzon alayı (ceman dört taburlu) ve iki müstakil efzon taburu, 7 müstakil piyade taburu vardır.

Tekmil topçu kuvveti: Sekiz cebel topçu alayı, iki sahra topçu alayı, iki ağır topçu alayı, üç müstakil cebel topçu taburu ve iki müstakil ağır topçu taburundan mürekkeptir. Bunlardan kolordulara merbut fırkaların sekizine birer cebel topçu alayı ve yalnız ikisine birer sahra topçu alayı verilmiştir; üç müstakil fırkanın beherine birer müstakil cebel topçu taburu verilmiştir. Cebel topçusu 7.5 santimetrelik Schneider cebel toplarile ve sahra topçusu keza 7.5 santimetrelik Schneider sahra toplarile teçhiz edilmiştir.

Ağır topçu alayları 8.5 santimetrelik sahra toplarile, 10.5 santimetrelik uzun toplarla ve 15.5 santimetrelik obüslerle teçhiz edilmiştir. Hepsi Schneider modelidir. Ağır topçu kâmilen motörlüdür. Yunan ordusunda ne kadar tank defi topu ve seyyar hava defi topu bulunduğu meçhuldür.

Yunan ordusunda motörlü ve zırhlı kıtalar ancak son zamanlarda tedarik edilmiye başlanmıştır. Üç yüz kadar tayyare ve sabit hava müdafaasına mahsus 200 kadar hava defi topu bulunduğu tahmin ediliyor.

Seferberlikte, bu birliklerden ne kadar yeni seferî teşkilât vücude getirileceği malûm değildir; fakat her piyade taburunun kendi mevcudünü seferî mevcude çıkardıktan sonra ayrıca bir de ihtiyat taburu vücude getireceği ve bu suretle piyade alaylarının ikişer taburdan dörder tabura iblâğ edileceği tahmin olunur.

Şu halde barış zamanı ikişer taburu ikişer piyade alayından mürekkep olan piyade fırkalarının seferberlikte sekizer taburdan mürekkep olmaları lâzımgelir.

Muhasamatın başladığı 5 gün oluyor. Vaziyette henüz hiçbir inkişaf yoktur. Çarpışmalar hudut boyunda mevziî olarak devam etmektedir.

Eski Ordu Kumandanlarından
Emekli General
Ali İhsan SÂBİS

SÜMER SİNEMASINDA

Bu hafta; bayram şerefine: Neşeli şen ve hareketli

PARA BERABER GİTMEZ

Fransızca sözlü, milyonerlerin filmi

Mutlaka gidip görünüz ve kederlerinizi unutunuz.

Her sahnesi bir kahkaha tufanı yaratan... Her tablosu takdir alkışlarile karşılanan bir sanat harikası. Baş rollerde:

JEAN ARTHUR — JAMS STEWARD — LİONEL BARRYMOR

Bayramda her gün saat 11 de tenzilâtlı matine

SAKARYA SİNEMASINDA

Bayram münasebetile fevkalâde bir program:

1 — İstanbulda birinci defa olarak güzel bir Fransız filmi

Esrarengiz Kardeşlerin Köşkü

ANDRE BRULE - SYLVİA BATAİLLE - MARGUERİTE MORENO

tarafından oynanmış Aşk... Esrar... ve gülünçlü vakalar filmi

2 — AŞK FIRTINASI

DOROTHY LAMOUR - LEW AYRES

tarafından Fransızca sözlü cazip ve hissî bir film

3 — Yine İstanbulda ilk defa olarak:

RUDOLPH VALANTİNO'nun hayatı, ölümü ve cenaze merasimi

Haftanın değil, mevsimin en büyük muvaffakıyeti

Senenin en güzel filmi bugün

MELEK Sinemasında

BALALAYKA

NELSON EDDY - İLONA MASSEY

Seanslar: 11 - 1 - 2.30 - 4.30 - 6.30 ve 9 da

Bayramda görülecek en güzel film

HAZIM - VASFİ - CAHİDE

SAİD — PERİHAN — NECDET — KARAKAŞ — ELEFTERİYA
REFİK — KADRİ, dayanılmaz derecede komik sahnelerle harikulâde bir komedi

AKASYA PALAS

BUGÜN İPEK ve SARAY Sinemalarında birden

Hususî ilâve: Şehrimizdeki Cümhuriyet Bayramı merasimi bütün teferruatile

Bayramda seanslar: 12 - 2 - 4.15 - 6.30 ve 9 da

DİKKAT: Bugün ve pazar günü İPEK'te, yarın SARAY'da sabah saat 10 da tenzilâtlı matineler vardır

TAKSİM Sineması

Bayram programı olarak hiçbir filme nasip olmıyan bir muvaffakıyet kazanan Türkçe sözlü ve şarkılı

ÇANAKKALE GEÇİLMEZ

Filmi devam edecektir.

On beş gündür alkışlar arasında yüz binden fazla seyirci tarafından görülen bu filmin son günlerinden istifade ediniz.

Oyun saatleri: 11 - 1 - 2.30 - 4.30 - 6.30 suare 9 da

İngiliz tayyareleri faaliyette

İtalyan subayları Cebelüttarıkta akamete uğradı

Londra, 31 (A.A.) — İngiliz bombardıman tayyareleri, 30/31 ilkteşrin gecesi Almanyanın muhtelif kısımları üzerinde akınlar yapmışlardır.

Hava şartlarının gayrimüsait olmasına rağmen, tayyareler dün gece Manşın işgal altında bulunan limanlarile garbî Almanyada münakalât yollarına karşı hücumlar yapmışlardır.

Diğer taraftan İngiliz tayyareleri, Afrikadaki faaliyetleri esnasında Libyada Derne, Gazala, Elgubbi, Menastır ve Sollumda kışlaları ve tayyare meydanlarını muvaffakıyetle bombardıman ederek çok mühim hasarlar ika etmişlerdir.

Alman tayyarelerinin İngiltereye yeni akınları

Berlin, 31 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Londra üzerine, merkezî ve garbî İngilterede askerî hedefler üzerine mukabele bilmisil hücumlarına devam edilmiştir. Bilhassa Sheffield civarında, bir tayyare malzemesi fabrikasına, diğer bir fabrikaya ve bir askerî tahaşşüt kampına büyük hasar verdirilmiştir.

İtalyan subaylarının Cebelüttarıka muvaffakıyetsiz baskınları

Cebelüttarık, 31 (A.A.) — Deniz makamlarının tebliği: Bu sabah İtalyan deniz subayları limanda bulunan gemileri hususî bir mekanizma ile torpillemek için beyhude bir teşebbüste bulunmuşlardır. Bir torpil hiçbir tesiri olmadan limanın methalinde patlamış, diğer bir torpil de İspanyol topraklarına saplanmıştır.

Londra, 31 (A.A.) — Dün öğleden sonra Fransız sahillerinde bulunan uzun menzilli Alman topları Douvrese ateş açmışlardır.

Trenler, Moldavyaya Alman kıtaatı taşıyorlar

Belgrad, 31 (A.A.) — Reuter:

Moldavya civarında Yassy Botosaniye Alman kıtaatile hava müdafaa topları taşımakta olan yeni trenler gelmiştir. General Rotkirch'in kumandası altında bir Alman subay kurulu da ayni şehre vasıl olmuştur.

Yunan tebliği

(1 inci sahifeden devam)

dut olmuştur.

29 teşrinievvel günü, düşman, Epirde ağır ve hafif topçu ile kuvvetli cüzütamları harekete geçirmiştir. Harekâtımız, tesbit edilmiş olan plân mucibince yapılmaktadır.

Garbî Makedonyada, vaziyette değişiklik yoktur.

Düşman hava kuvvetlerinin faaliyeti pek az olmuştur.

Son Yunan tebliği

Atina, 31 (A.A.) — Yunan orduları başkumandanlığının 30 ilkteşrin akşamı tebliği:

Epir cephesinde, kuvvetlerimiz ileri karakolların muayyen plân mucibince hafifçe geri çekilmesinden sonra 30 ilkteşrinde bütün gün ateşlerile muhtelif düşman kollarının hareketlerini durdurmak suretile mevzilerini muhafaza etmişlerdir.

Cephenin diğer kısmında bugün, sükûnetle geçmiştir.

Düşmanla müsellâh çeteler de işbirliği etmektedir.

Düşman hava kuvvetleri Patras şehrini gelişi güzel bombalamışlar ve halkı mitralyöz ateşine tutmuşlardır. Bir kaç ev yıkılmıştır. Hiçbir askerî hedef olmıyan Rion ve Lapenta da bombardıman edilmiştir. Bir kişi ölmüş ve beş kişi yaralanmıştır.

Lapentada bir mektep harap olmuştur.

Arnavutluk topraklarında İtalyan avcılarına taarruz eden tayyarelerimizden biri dönmemiştir.

Asker ailelerine yardım şekli tespit edildi

(Birinci sahifeden devam)

200 ilâ 300 lira kazananlar senede 24, ayda 2 lira,

300 ilâ 500 lira kazananlar sene de 48, ayda 4 lira,

500 lira veya daha fazla kazancı olanlardan 100 liradan aşağı ve 500 liradan yukarı olmamak üzere yardıma iştirakleri temin edilecektir. Bu esasların imkân nisbetinde gözönünde bulundurulmak üzere mülkî teşkilât yardımı ile yapacağı tahakkukata istinaden Kaymakamlık ve Belediye Şube Encümenlerince kullanılması ve bu suretle hazırlanacak cetvellerin doğrudan doğruya Tahsil Şubelerine tevdi edilmek üzere Hesap İşleri Müdürlüğüne gönderilmesi ve senelik olarak bu cetvellerde tesbit edilecek tahakkukatın ay başı tahsili ve rızasile verenlerden senelik olarak veya taksiten de tahsilât yapılabilmesi hususları kararlaştırılmıştır.

Bu kararlar, 1 Birincikânundan itibaren tatbik edilmiye başlanacaktır.

Asipirol Necati Ağrı, sızıların, nezle, grip, romatizmanın ilâcıdır. Bahçekapı; Salih Necati

SPOR

Güreş birincilikleri

Çoban la Mustafa rakiplerini mağlup ettiler

Çarşamba günü Beyoğlu Halkevi salonunda başlanan Türkiye güreş birincilliklerine dün gündüz ve gece de devam edilmiştir. Müsabaka esnasında iki şey nazarı dikkatimizi celbetmiştir. Birincisi bilhassa organizasyonun fevkalâdeliği, diğeri kalabalık salonda sükûtun hâkim olması. İşte bu iki mühim sebep, güreşlerin büyük bir intizam içersinde yapılmasına yardım etmiştir. Bu vesileyle güreşimizin değerli kimselerin elinde yükseldiğini görmekle bahtiyarız.

BİRİNCİ GÜN

Birinci devre 56 kilo:

Salm (Seyhan), İsmail Sezgin (Ankara) ya 1.30 dakikada tuşla galip,

Ahmed Göker (Balıkesir), Nasuh Aka (Eskişehir) e üç dakikada tuşla galip.

Halit Balamur (Ankara), Ali Birak (Sıvas) a sayı hesabile galip.

Sezai Tüysüz (Kocaeli), Süleyman (Kayseri) ye sayı hesabile galip.

Şefik Kandemir (İzmir), Hüsamettin (Bursa) yz sayı hesabile galip.

Kemal Şener (Trabzon), Emin (İstanbul) a 3.45 dakikada tuşla galip.

Naci Öz (Konya), Hasan Doğu (Eskişehir) e 12.45 dakikada tuşla galip.

61 kilo:

Ahmet Demircioğlu (Bursa), Turan Güler (Trabzona) a 17 dakika 23 saniyede tuşla galip.

Mustafa Beton (Ankara), Zahir İnatçı (Kayseri) ya 3.26 da tuşla galip.

Niyazi Yıldız (Kocaeli), Neşet Ayden (Samsun) a tuşla galip.

Kenan Ulcay (Edirne) Kadir Dinç (Seyhan) e 51 saniyede tuşla galip

Halil Yüze (İstanbul), Derviş Arslan (İçel) a 3,18 dakikada tuşla galip.

Muzaffer Seven (İzmir), Muzaffer Kıranta (İzmir) ya sayı hesabile galip.

Ali Tomruk (Ankara), Musa Çınar (Eskişehir) a 13.55 dakikada tuşla galip.

Cemal Öztürk (Ankara), Tuğrul Orhun (Konya) a 2,30 dakikada tuşla galip.

Manol (İstanbul), Faruk Özcan (Sıvas) a 3.40 saniyede tuşla galip.

66 kilo:

Adil San (Bursa), İsmail Aldatmaz (Seyhan) a 9.30 dakikada tuşla galip.

Mehmet Akkan (Kocaeli), Fethi Gürsoy (Ankara) a 3.24 de tuşla galip.

Bekir Yolcu (İzmir), Zekeriya Köktepe (İçel) ye 6.30 da tuşla galip

Şevki Baydar (Sıvas), Siret Gürtel (İzmir) e 3.30 dakikada tuşla galip.

İzzet Kılıç (İstanbul), Ahmet Gider (Balıkesir) e 30 saniyede tuşla galip.

Yaşar Doğu (Ankara), Salâhattin Odabaşiya iki dakikada tuşla galip.

72 kilo:

Ali Sırmaz (Edirne), Nuri Akpulat (Trabzon) a 2,17 dakikada tuşla galip.

Aziz Kiper (Ankara), Rahim Acar (Bursa) a sayı hesabile galip.

Ahmet Kündeal (Konya), Kemal Kökarslan (İçel) a 9.30 dakikada tuşla galip.

Beslen Kışınbay (Kocaeli), Şaban Oğuz (Samsun) a sayı hesabile galip

Ahmet (İstanbul), Ziya Elbirler (İzmir) e sayı hesabile galip.

Celâl Atik (Ankara), Mükremin Kabakçı (Kayseri) ya 3.30 dakikada galip.

Mehmet Besler (İstanbul), Mustafa Döner (Eskişehir) e sayı hesabile galip.

İKİNCİ GÜN

79 kilo:

Adnan - Nuriye, Vahit - Muhlise, Bektaş - İbrahime tuşla galip gelmişlerdir.

87 kilo:

Mehmet Ali - Şükrüye tuşla, İsmail - Envere ekseriyetle galip gelmişlerdir.

Ağır:

Mustafa Çakmak - Mehmet Güneşe tuşla, Mehmet Çoban - Ahmet Samsunluya ittifakla galip gelmişlerdir.

İKİNCİ DEVRE

56 kilo:

Sami - Nasuhu, Ahmet - İsmaili, Recep - Mehmet Aliyi, Şefik - Sezaiyi. Emin - Hasanı tuşla, Mehmet - Halidi, Süleyman - Hüsamettini ittifakla, Naci - Kemali, hükmen mağlûp etmişlerdir.

61 kilo:

Zakir - Ahmede, Mustafa - Turana, Kenan - Niyaziye, Kadir - Neşete, Muzaffer - Dervişe, Halil - Muzaffere tuşla galip gelmişlerdir.

BUGÜNKÜ MAÇ

Bugün Şeref stadında Galatasarayla Beyoğluspor takımları hususî bir futbol maçı yapacaklardır. Üç dört gün evvel Beyoğluspor, Beşiktaşı yenerek kuvvetli bir takım olduğunu isbat etmişti. Bugün Galatasarayın karşısında alacağı netice merak edildiğinden maçın sıkı ve heyecanlı olacağı tahmin edilmektedir.

Bu maçtan evvel her iki klübün B takımları karşılaşacaklardır.

Bayramın üçüncü günü yapılacak lig maçları

Fenerbahçe stadı:
Vefa - Altıntuğ, saat 11,
Fener - Süleymaniye, saat 13
G. Saray - Topkapı saat 15
Şeref stadı:
İst. Spor - Beyoğluspor, saat 13
Beşiktaş - Beykoz, saat 15
Anadoluhisar sahası:
Anadoluhisar - Beylerbeyi, saat 11
Rumelihisar - Hilâl, saat 13
Anadolu - Alemdar, saat 15
Karagümrük sahası:
Doğuspor - İstiklâl, saat 11
Eyüp - Demirspor, saat 13,
Davutpaşa - Karagümrük, saat 15.

BORSA

31-10-940 da muamele gören paralar

Londra	1	Sterlin	5,24
Nevyork	100	Dolar	132,20
Cenevr.	100	İsv. Fr.	29,6875
Atina	100	Drahmi	0,9975
Sofya	100	Leva	1,6225
Madrit	100	Peçeta	13,90
Budapeş.	100	Peng3	26,5325
Bükreş	100	Ley	0,625
Belgrad	100	Dinar	3,175
Yokoha.	100	Yen	31,1375
Stokhol.	100	İsveçkr.	31,005

ESHAM VE TAHVİLÂT

İkramiyeli yüzde 5 1938		19,30
Erganî		19,45
Sıvas - Erzurum	2	20,—
» »	3	20.06
» »	4	20.—
» »	5	19,95
İş Bankası müessis		49.—
AnadoluDemiryoluIvell	peşin	38.—
Merkez Bankası	peşin	108,—

Borsa harici altın fiyatları

	Lira	Kr.
Reşadiye	25	15
Kalın Beşibirlik	108	00
Külçe altın gramı	2	93

İktısat Vekâletinden :

İKİ MÜHENDİS ALINACAK

İktısat Vekâleti sanayi tetkik heyetinde tavzif edilmek üzere bir mensucat mühendisi ve bir makine mühendisi alınacaktır.

Ücret miktarları bareme göre tesbit edilecek olup kadro imkânları 300 liraya kadardır. Taliplerin doğrudan doğruya veya yazı ile 10/11/940 tarihine kadar sanayi tetkik heyeti reisliğine müracaatta bulunmaları ve müracaatlarına kısa tercümei hallerini de iliştirmeleri lâzımdır.

(7133) (10299)

ASKERLİK

Eminönü Yerli As. Ş. sinden:
Eminönü şubesinde kayıtlı Yedek subay 8. sınıf hesap memuru Süleymaniyeli Osman Nuri oğlu İbrahim Etem (33377) in çok acele şubeye müracaatı.

★ *Eminönü Yerli As. Ş. sinden:* 316 ilâ 335 (dahil) doğumlu erattan hiç askerlik yapmamış olan kimya, süvari ve piyade sınıfları sevkedileceklerinden toplanma günü olan 4 ikinciteşrin 940 pazartesi günü nüfus cüzdanlarile şubede bulunmaları.

Gelmiyenler hakkında kanunî takibat yapılacağı ilân olunur.

RADYO

1 Birinciteşrin Cuma

8.00 Program, müzik, 8.15 Haberler, 8.30 Müzik, 8.50 Yemek listesi.

12.33 Alaturka müzik, 12.50 Haberler, 13.03 Alaturka müzik, 13.20 Müzik.

18.03 Müzik, 18.30 Fasıl heyeti: şarkılar, 19.30 Haberler, 19.45 İncesaz, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Temsil, 21.30 Konuşma (İktısat saati), 21.45 Orkestra, 22.30 Haberler, borsa, 22.45 Orkestra, 23.00 Dans müziği.

İşçi arıyanlar

★ *MEMUR* — 2 lira yevmiye ile. Dahiliye Vekâleti Hususî İdareler Tekaüt Sandığı Müdürlüğüne 5/11/40 a kadar müracat. Şart: Hesap işlerine vakıf, memurin kanunu M. 5.

★ *MEMUR* — Türkiye Çelik ve Demir fabrikalarına. 3659 No. lu kanuna göre. Lise mezunu, askerlik bitirmiş, yaş 35 den az. İngilizce bilenler müreccah. Ücret: 85 - 140 lira. İmtihan 14/11/940, Ankara, İstanbul, İzmir Sümerbanklarında, Karabükte fabrikada. 12/11/940 a kadar müracaat.

★ *KAYAK ÖĞRETMEN NAMZEDİ* — Erzurum Kayak kursunda ders görecek, Bölgelerde Dağcılık Federasyonevinde çalışacak. Ücret 75 lira. Şart: Yaş 20 - 30, vücut müsait, sporcu, ortamektep mezunu. 15/11/940 a kadar Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğüne müracaat, Ankara.

Operatör
Doktor
Sadrettin Onaran
Beyoğlu Mis sokak
Gökçek apartmanı
Numara 1

B. TOVEN
NOKTALAMA
YAZIDA KULLANILAN İŞARETLER
Maarif Vekâleti tarafından bütün mekteplere tavsiye edilmiştir.
ÜÇÜNCÜ TABI
Herkese lâzım 10 kuruş
İSTANBUL-İKBAL KİTABEVİ

SİRKECİ
Salkımsöğüt Demirkapı
Halil Sezer
Karyola fabrikasındaki sergiyi ziyaret ediniz.

Dr. Hafız Cemal
LOKMAN HEKİM
Dahiliye Mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri: Pazar hariç her gün 2,5 Tel : 22398

EMLÂKİŞ
Sayın vatandaşların Bayramını kutlular
Galatasaray Lisesi karşısı No. 184
Tel: 49010

TÜRK OTO - RİNO LARİNGOLOJİ CEMİYETİ
Kâtibi Umumiliğinden:
Nizamnamenin 3512 numaralı Cemiyetler kanununa göre tâdil ve tanzimi için âzanın 6/11/940 çarşamba günü saat 13 de Etibba Odasında fevkalâde içtimaa gelmeleri rica olunur.

Şekerci
H. Mustafa ve Mahdumu
ÇİKOLAT CEMİL
Sayın müşterilerinin bayramını kutlular.

Basın Birliği İstanbul Mıntakası Reisliğinden:
Basın Birliği âzalarına Taksim Belediye bahçesinde şeker bayramının ikinci günü akşamı bir arada yemek yemek istiyen Birlik âzalarının kartlarını alabilmeleri için Birlik merkezi bugün akşama kadar açık bulundurulacaktır.

ARLON

Pırlantalı ve Elmaslı saatların kapalı ve açık şekilleri
SATIŞ DEPOSU: Z. SAATMAN Sultanhamam Camcıbaşı han 1 inci kat
Satış yerleri · İstanbul, Bahçekapı Üç kardeşler saat ticarethanesi
Ankarada : Anafartalar caddesinde N. 25 A. Güngenci
İzmirde : Balcılar caddesi 225 M. Fevzi Kaşlı

Sobacılara müjde:
Temiz safi ve dökme ekonomik sobalar
Yalnız 9 liraya

Satış yerleri :
Beşiktaş Ihlamur caddesi No. 15
Mobilyacı Ferhad Nâsır.
Beyazıt Çadırcılar cad. No. 66
Sobacı Arif Nâsır.
Beyoğlu Kalyoncu Kulluğu caddesi
No.88 Mobilyacı Yakup.
Üeküdar Bat Pazarı Kiltukçu Süleyman
Kadıköy Osmanağa Üzelik sokağı
Mobilyacı Mustafa.

Maliye Vekâletinden:

Gümüş yüz kuruşlukların tedavülden kaldırılması hakkında ilân

Gümüş yüz kuruşlukların yerine gümüş bir liralıklar darp ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan gümüş yüz kuruşlukların 31 ikincikânun 1941 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması kararlaştırılmıştır.

Gümüş yüz kuruşluklar 1 Şubat 1941 tarihinden itibaren artık tedavül etmiyecek ve ancak yalnız Mal sandıklarile Cümhuriyet Merkez Bankası şubelerince kabul edilebilecektir. Elinde gümüş yüz kuruşluk bulunanların bunları Mal sandıklarile Cümhuriyet Merkez Bankası şubelerine tebdil ettırmeleri ilân olunur. (7025 — 10216)

Nuri Demirağ Gök Stadyumundan :

Aşağıdaki vasıfları haiz Türk delikanlıları İstanbul âfakında yarımşar saat uçurulacaktır.

1 — Yaşı 18 - 23 arasında olmak,

2 — Bünyesinin uçuşa müsait olduğu stadyum doktoru tarafından tasdik edilmek,

3 — Türk mekteplerinde en az orta tahsil görmüş olduğunu vesaikle isbat etmiş bulunmak.

Müracaatlar sıra ile kayıt ve uçacaklara üç gün evvel yazı ile ihbar edilir.

Kadıköy Vakıflar Müdürlüğü ilânları

Muhammen kıymeti
L. *K.*
4619 60

Kadıköyünde İbrahimağa mahallesinde Alibaba sokağında 1/3 sayılı biri kârgir diğeri ahşap iki ev ve 5 sayılı kârgir iki ahır ve müştemilâtile derununda kuyusu bulunan 6 dönüm arazi bedelinin birinci taksiti peşin ve mütebakisi dört senede dört müsavi taksitte verilmek ve bedeli ödenınceye kadar vakıf lehine birinci derecede ve sırada ipotek gösterilmek kaydile açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 4/11/940 pazartesi saat 14 de icra edileceğinden isteklilerin % 7,5 teminatlarile müdürlük Akarat kalemine müracaatları. (9943)

İstanbul Fiyaf Murakabe Bürosundan :

30 numaralı ilân: 10×100 eb'adındaki lama demirinin beher tonuna 177 lira 69 kuruş ve 20 santimlik petrol demirinin beher tonuna 169 lira 99 kuruş olarak Ticaret Vekâletince fiyat tesbit edildiği ilân olunur.

(10420)

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

Gemilerimizde 170 lira ve 140 lira ücretli doktorluklar münhaldir. 3656 sayılı teadül kanunu hükümleri mucibince bu ücreti alabilecek evsafı haiz olanların 7 Tş. sanî 1940 gününe kadar idaremiz Zat İşleri Müdürlüğüne bütün vesaikile birlikte müracaatları.

(10375)

OMEGA

Markaların en üstünüdür
ASSANTE ALBERTO
Beyoğlu, İstiklâl Caddesi 324/1
Beyoğlu İstiklâl Caddesi 232.

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

SINGER
1941

ALTUN 18 AYAR
GAYET İNCE
KOL SAATLARININ
MODELLERİ GELMİŞTİR
SİNGER SAATLERİ-İSTANBUL EMİNÖNÜ 48

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Muhammen kıymeti
Lira
325,20 Yeniköyde Molla Çelebi mahallesinin Arpacı sokağında eski 13 yeni 16 sayılı ahşap ev.

Yukarıda yazılı gayrimenkulün mülkiyeti peşin para ile satışı 28/10/940 tarihinden itibaren otuz gün müddetle pazarlığa bırakılmıştır. İsteklilerin Akarat Mahlûlât kalemine müracaatları. (10417)

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden :

İdaremiz tarafından işletilmekte olan Taksim - Beşiktaş otobüslerine ait fiyat tarifesinin aşağıdaki şekilde tâdiline 19/10/940 tarih ve 9058/11580 numara ile İstanbul Belediyesi Daimî Encümeni tarafından karar verilmiştir. Bu tarifenin 1/11/940 tarihinden itibaren tatbik mevkiine konulduğu sayın halka ilân olunur.

Gidiş istikametlerinde

1 inci mıntaka	Taksim - Nişantaş	7 kuruş
2 inci mıntaka	Taksim - Maçka plântonluğu	9 »
3 üncü mıntaka	Taksim - Beşiktaş	11 »

Dönüş istikameti

1 inci mıntaka	Beşiktaş - Nişantaş	7 kuruş
2 inci mıntaka	Beşiktaş - Harbiye	9 »
3 üncü mıntaka	Beşiktaş - Taksim	11 »

(10440)

Foto Süreyya müessesesi
Müşterilerinin bayramını tebrik eder.
Süleyman Süreyya

— Büyük Casus Romanı —

Ben sabahı zor ettim. Sabahleyin, hep beraber müsamerenin verileceği salona gittik. Casus olmıyan üç arkadaş biribirlerine alışkındılar. Biz hep ayrı havalardan çalıyorduk. Gerçi ben casus mektebinde bu nevi dansları öğrenmiştim ama... Yeni arkadaşların içinde oynamak ta kolay değildi...

Neyse talimlere başladık. Nelly bizi idare ediyordu. O sırada Mery yanıma geldi (casus arkadaş):

— Bak, dedi, biz vazifeyle gelenler Jannette ve Suzanne de bu pis Iris'den şüphe ediyoruz. Jannette çantasını karıştırmış, kız kardeşine yazdığı bir mektubun müsveddelerini bulmuş. Bunda, bu hayata tahammül edemediğini, pis Fransızlarla can ciğer olmak istemediğini söylüyormuş!..

— Çok fena.

— Bunun böyle olduğunu biliyordum... Onun için gidip korgenerale ihbar ettim.

— Sahi mi?

— Tabii söyledim. Biz vazifemizi yaparken pis bir Alman casusunun aramızda işi ne? Bak şu Bauche'lere (Almanlara izafe edilen lâkap) aramıza kadar, tâ... Maginot'ya kadar sokuluyorlar.

— Ne vakit haber verdin?

— Biraz evvel...

— İyi ettin...

Tabii başka bir şey söyliyemezdim. Bir tek şeyden korkuyordum. Acaba Iris, benim de Alman Gestapo'suna mensup olduğumu hissetmiş miydi? Gerçi emirberimiz Yohann bilmiyor dedi ama... Belki o da hissetmiş olabilirdi ve yine o da can hevlile beni ele verebilirdi.

Bir an durdum ve müthiş bir karar verdim. Bir bahaneyle dışarı çıktım. Yohann'ı buldum,

— Sen, dedim, biraz sonra, beni ve Irisi çağır. Ve kaş ile göz arasında ona olan biteni anlattım.

— Çağırılınca ne yapacaksın?

— Odada kendisile görüşeceğim...

— Tehlikeli bir iş yapıyorsun?

— Hiç başka çare yok...

Biraz sonra Yohann içeri girdi:

— Matmazel Iris ve Matmazel Juliette, dedi, sizleri dışarıdan çağırıyorlar.

Beraberce salondan çıktık. Yohann önümüze düştü... Odamıza kadar götürdü, kapıyı açtı ve bizi içeri soktu.

Iris, şaşkın şaşkın yüzüme bakıyordu. İçerde yalnız kalınca:

— Iris, dedim. Sen Gestapo'ya mensupsun değil mi?

Kadın hiçbir şaşkınlık alâmeti göstermedi...

— Bu bahsi sizin açmanızı bekliyordum ve çok sıkılıyordum, dedi... Evet.

— Neden benim açmamı bekliyordunuz?

— Çünkü Almanyadan buraya doğru yola çıktığım zaman Himmler'in maiyetinden biri sizden bana bahsetmiş ve yardım göreceğimi söylemişti.

— Ben kimim?

— Liza Holmeyer.

— Beni nasıl tanıdınız?.

— Resminizi göstermişti!

— .....

Ben onu suallerimle renkten renge sokacağımı tahmin ederken maiyetten bir serserinin işgüzarlığile hayatım tehlikeye girmişti. Kararımı evvelden vermiştim. Mühiş bir karardı bu... Ölmektense öldürmek lâzımdı. Bir an şu muhakemeyi yürütmüştüm... Ölmenin de zararı yoktu, fakat Reich'a vaadettiğim hizmeti yapamıyacağım. Kalbim vurmıya başladı... Gerçi, Holandada kanlı bir macera yaşamıştım... Fakat bu sefer kendi elimle cinayet işliyecektim.

İkinciteşrin Cuma

1359 H. Şevval 1	1	1356 Rumi 1.citeşrin 19
Gün: 306		Hızır: 180

Vakitler	Ezanî S.	Ezanî D.	Vasatî S.	Vasatî D.
Güneş (Yarınki)	01	27	6	32
Öğle	06	51	11	47
İkindi	09	41	14	06
Akşam	12	00	17	39
Yatsı	01	33	18	52
İmsak (Yarınki)	11	47	04	52

Sahibi: Z. T. EBÜZZİYA
Neşriyat Müdürü: C. BABAN
Basıldığı yer: Matbaai EBÜZZİYA